

Muistiin merkinnyt Teuvon kertoman perusteella syksyllä 1997
Irja-Leena Lovén
Kolin Kotiseutuyhdistyksen valokuvaprojektin yhteydessä.

TEUVO SAARELAINEN – KOLIN PIKKUJÄTTILÄINEN

Teuvo syntyi v. 1925 Purolassa, josta siirtyi nykyiseen asuinpaikkaansa Akka-Kolin juurelle Poikolaan muutaman vuoden ikäisenä. Teuvon isä osti Poikolan, kun perhe joutui siirtymään pois kauniilta Purolan paikalta. Teuvo ikävöi kauan vanhaa kotiaan ja halusi istua uudessa kodissaan lähinnä Poikolaa olevalla tuolilla. Mutta koulun alkaessa lapset huomasivat, että vanhempien ratkaisu muuttaa lähemmäksi koulua oli oikea ratkaisu.

Kouluun Teuvo pääsi vasta kevätlukukaudella, koko syksyn kestänyt flunssa vei voimat ja kunnan niin alas, että koulu pääsi alkamaan kunnolla vasta helmikuussa. Hilikka siskon kanssa menttiin ensin Lehikoisen mökille, josta tuli mukaan kaksi tyttöä, sitten Eerikan mökille, josta tuli yksi tyttö suuresti parkuen mukaan, Harivaaran tien kaaresta tuli kahdeksan koululaista mukaan, he olivat Selkolasta päin. Koko porukalla sitten menttiin koululle, missä isosisko Hilikka neuvoi Teuvoa menemään sisälle, missä oli lämmintä.

Kaikkein ensimmäisenä tuli tekemään tuttavuutta Erkki ja Matti Eronen, Kalle Saarelainen ja Erkki Saarelainen eli Pähmäkän Erkki. Pojat esittelivät hernepeysyjiä, jotka olivat tehtyjä rihmarullista ja Teuvokin sai omansa. Kun tultiin luokkaan niin Teuvo joutui istumaan Aatu Lehikoisen eli Louhivaaran Aatun viereen. Koko koulun ajan Teuvo oli piirustuksessa parhaita oppilaita ja ei se koulu muutenkaan huonosti mennyt, omasta mielestään se olisi voinut mennä paremminkin.

Koulun jälkeen kuitenkin Teuvo oli se, joka toi aina uudet menetelmät ja tavat viljellä ja hoitaa maata Kolilla. Samoin Teuvon tiedot kasveista ja linnuista pysyivät aina ajan tasalla. Teuvo on harrastanut paljon lukemista ja myöhemmällä iällä on pitänyt loistavaa muistiaan yllä erilaisilla muistiharjoituksilla.

Ruumiinkulttuurista Teuvo huolehti myös huolella. Harjoituspainot olivat aluksi 33 kg. josta kuukauden jälkeen pystyi lisäämään jo 1 kg. 4 kk. kuluttua painoja nousi jo 46 kg. Vuoden kuluttua oli jo 13 kg enemmän. Sitten oli vaihtelevaa aikaa, mutta 1970 luvun alussa tuli uusi ennätys 73 kg, kolme kertaa peräkkäin, rinnalta ylös suoraan käsin.

Painoina Teuvo käytti v.1945 Likolahdesta hakemaansa ruostesoraa, 37 kg. sorapussi selässään Teuvo tuli Ukko- Kolin kautta, henkeä piti vetää syvemmin 14 kertaa matkan aikana, mutta sen verran ranka nousu oli, että tuhkaköntyviä vain näkyi silmissä.

Samoin näkyivät tuhkaköntyvät, kun Teuvo nosti traktorin etupäätä , painoa Takra merkkisen traktorin etupäässä lienee ollut noin 300 kg. Kerran eräs mies nousi vielä lisäpainoksi, 70 kg ja vieläkin nousi etupää ylös. Isä Rekolakin yritti nostaa Jeron tien varrella traktoria, mutta jalka lipesi ja kipeytyi vuosikausiksi.

Teuvo opetteli myös niskanostoa, 110 kg nousi jalat suorina.

Painonnoston taktiikkana oli, että kun sama paino nousi kevyesti 9-10 kertaa ylös, niin sitten lisättiin painoa. Hiekkasäkkeihin tuli lisäpainoiksi rautaisia ruuveja ja hevosenkenkiä, samoin tiiliskivet olivat sopivia painoja panna pussiin. Kaupalla käytiin katsomassa, että punnitukset olivat mieluusti reilusti enemmän mitä piti olla, joskus oli ylipainoa jopa 4 kg.

Silloin, kun Teuvo nosti 73 kg hän painoi itse 65 kg ja ajatteli nostaa seuraavana päivänä 80 kg, kun niin keposesti nousi, mutta flunssa iski yöllä, siitä toipuessaan kunto oli jo huonontunut huomattavasti.

Kummallista oli, että käsi alkoi kipeytyä lumenluonnista, mutta ei hiekanluonnista.

Luonnon seuranta on ollut Teuvolle aina suuri mielenkiinnon kohde. Rupiliskosta tietoja meni eläintieteelliselle museolle. Liskoja sai helposti kiinni, kun moottorisahalla sahasi koivun kylkeen kapeita pieniä viiltoja niin, liskot menivät sinne.

Nahkiaisia löytyi Verkkolammin purosta.

Aikoinaan Teuvo ihmetteli pöllöjä, joita lenteli talon ympärillä neljäkin samaan aikaan joinakin öinä, pöllöt ääntelivät sviuu- sviuu- sviuu. Pöllöt olivat aikalailta kokonaan harmaita, kynnet olivat mustat ja jalat olivat "sukkajalka" mallia, pöllöjen koko oli n. 50 cm. (eivät kuitenkaan olleet viirupöllöjä, niitäkin oli nähty lentelevän Kolilla päin). Pöllöt näyttäytyivät v. 1937 elokuussa ei koskaan ennen tai sen jälkeen.

V. 1954-1955 Tarhapuron putouksen luona, Teuvon ollessa tiemiehenä talvella, nuotiopaikan vieressä oli kummallinen lintu, sen hypähtäessä kuusen oksalle näkyi väri hyvin, se oli punertavan ruskea, koko lintu oli n. 60 cm. kokoinen ja siipien väli oli toista metriä.

Myöskin lapinpöllö on vierailut Kolilla, talvella ovat jäljet (2 varvasta eteen ja 2 taakse) näkyneet hyvin, missä lintu on vaaninut saaliikseen hiirtä.